

Povezivanje nacionalnog razvojnog planiranja i korištenja sredstava EU u svrhu održivog razvoja Republike Hrvatske

Dinka Bujas

Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU

listopad 2012. godine, Bol na Braču

KOHEZIJSKA POLITIKA EU

- jedna od **najznačajnijih politika EU** (35,7 % EU budžeta za 2007.-2013, **308 milijardi eura**: dostupna isključivo zemljama članicama EU)
- **osnovni cilj** : ujednačeni razvitak unutar EU (regija & zemalja) te jačanje gospodarske i socijalne kohezije
- jačanje globalne konkurentnosti europskog gospodarstva
→ podupire ostvarivanje ciljeva strategije Europa 2020
- formiranje budžeta i raspodjela sredstava po EU članicama sukladno financijskim perspektivama (2000.-2006., 2007.-2013., 2014.-2020.)

KOHEZIJSKA POLITIKA EU - KONCENTRACIJA

- kategorizacija područja prema stupnju razvijenosti i potrebama pojedinih područja (različite intervencije i različiti iznosi EU pomoći)
- dio pravila utvrđuje Europska komisija (EK):
alokacija za pojedine ZČ, odobrenje programa korištenja sredstava, financijska kontrola, izvješćivanje, evaluacija programa

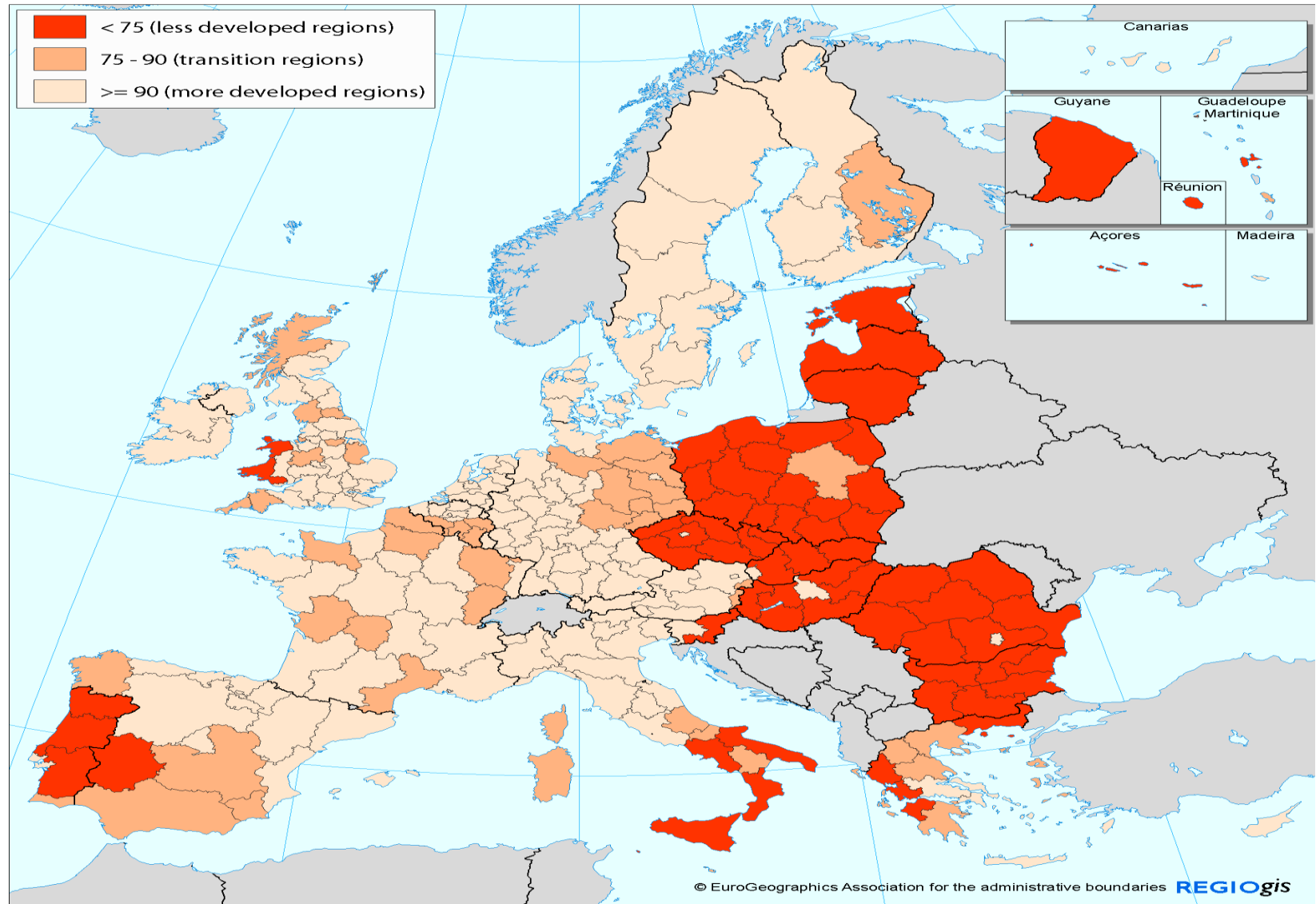
NUTS REGIJE

- služe kako bi se utvrdila razina i vrsta pomoći kojom EU financira kohezijsku politiku
- regije utvrđene prema broju stanovnika i drugim obilježjima
- BND, nacionalna razina (< 90% BND prosjeka EU)
- BDP P/C, razina regije, (NUTS II, BDP p/c u zadnje 3 g. < 75% EU prosjeka)

KOHEZIJSKA POLITIKA EU – zemljopisna prihvatljivost

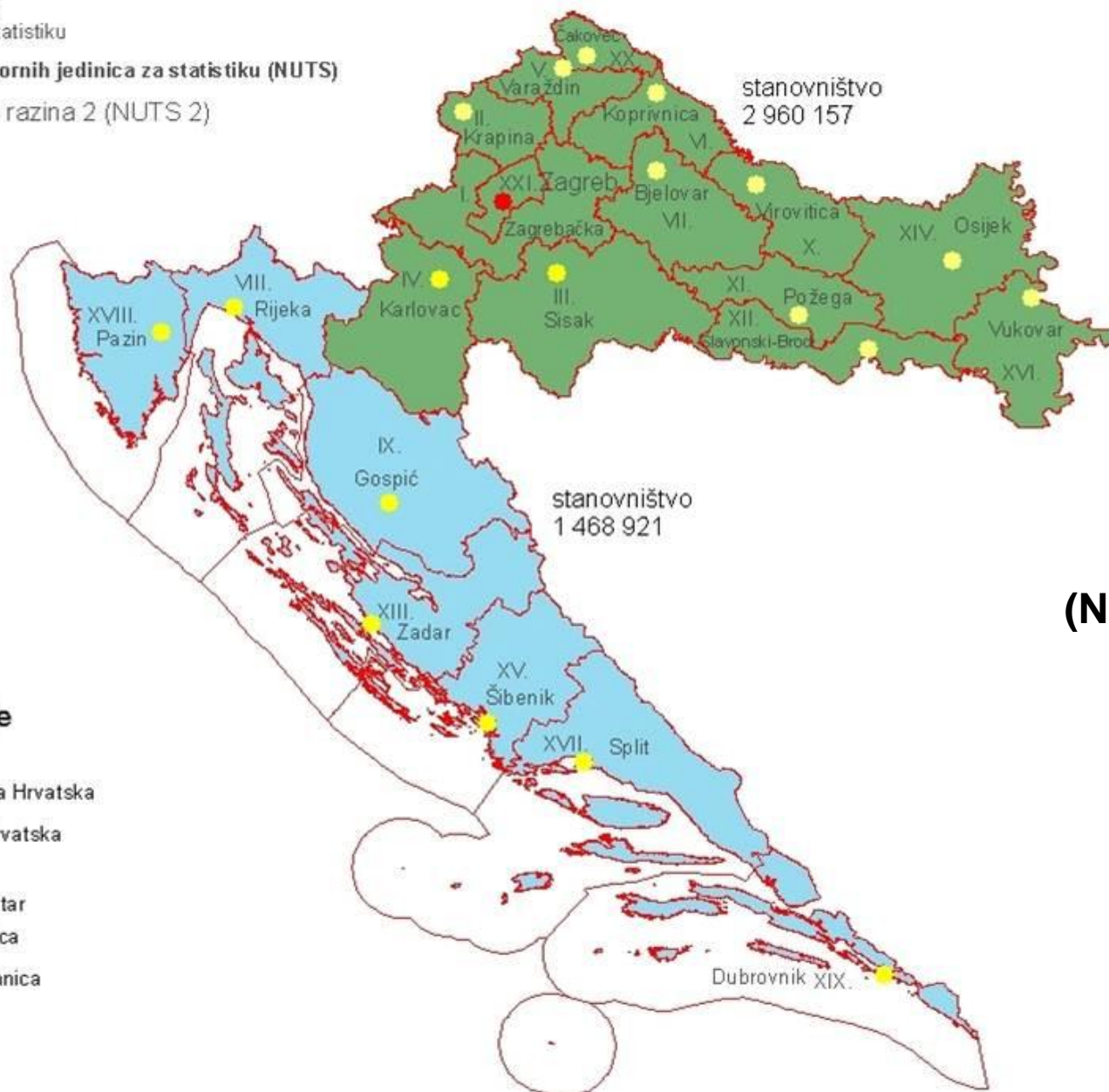
Eligibility simulation 2014-2020

GDP/head (PPS), index EU27=100

Klasifikacija prostornih jedinica za statistiku (NUTS)

Statističke regije razina 2 (NUTS 2)

**Statističke
regije u
Hrvatskoj
(NUTS I, II, III)**

Legenda

**2 statističke regije
(razina regije)**

- Kontinentalna Hrvatska
- Jadranska Hrvatska

- Županijski centar
- Državna granica
- Županijska granica

625 km²
100 km²

EUROPA 2020

- 1.) **Pametan rast**: razvijanjem ekonomije utemeljene na znanju i inovaciji
- 2.) **Održivi rast**: promicanje ekonomije koja učinkovitije iskorištava resurse, koja je zelenija i konkurentnija
- 3.) **Uključivi rast**: poticanje ekonomije s visokom stopom zaposlenosti koja donosi društvenu i teritorijalnu povezanost

CILJEVI STRATEGIJE EUROPA 2020

- 75 % populacije u dobi između 20- 64 godina trebalo bi biti zaposleno
- 3 % BDP-a EU treba investirati u istraživanje i razvoj
- Treba ispuniti klimatsko-energetske ciljeve „20/20/20“ (uključujući i povećanje do 30 % smanjenja emisije ukoliko okolnosti dozvoljavaju)
- Postotak osoba koje rano napuste školovanje trebao bi biti ispod 10 %, a najmanje 40 % mlađe generacije trebalo bi završiti tercijarni stupanj obrazovanja
- 20 milijuna manje ljudi trebalo bi biti u opasnosti od siromaštva

PROGRAMSKI OKVIR

INSTRUMENTI KOHEZIJSKE POLITIKE

KOHEZIJSKA POLITIKA

**KOHEZIJSKI
FOND**

STRUKTURNI FONDOVI

**EUROPSKI
FOND ZA
REGIONALNI
RAZVOJ**

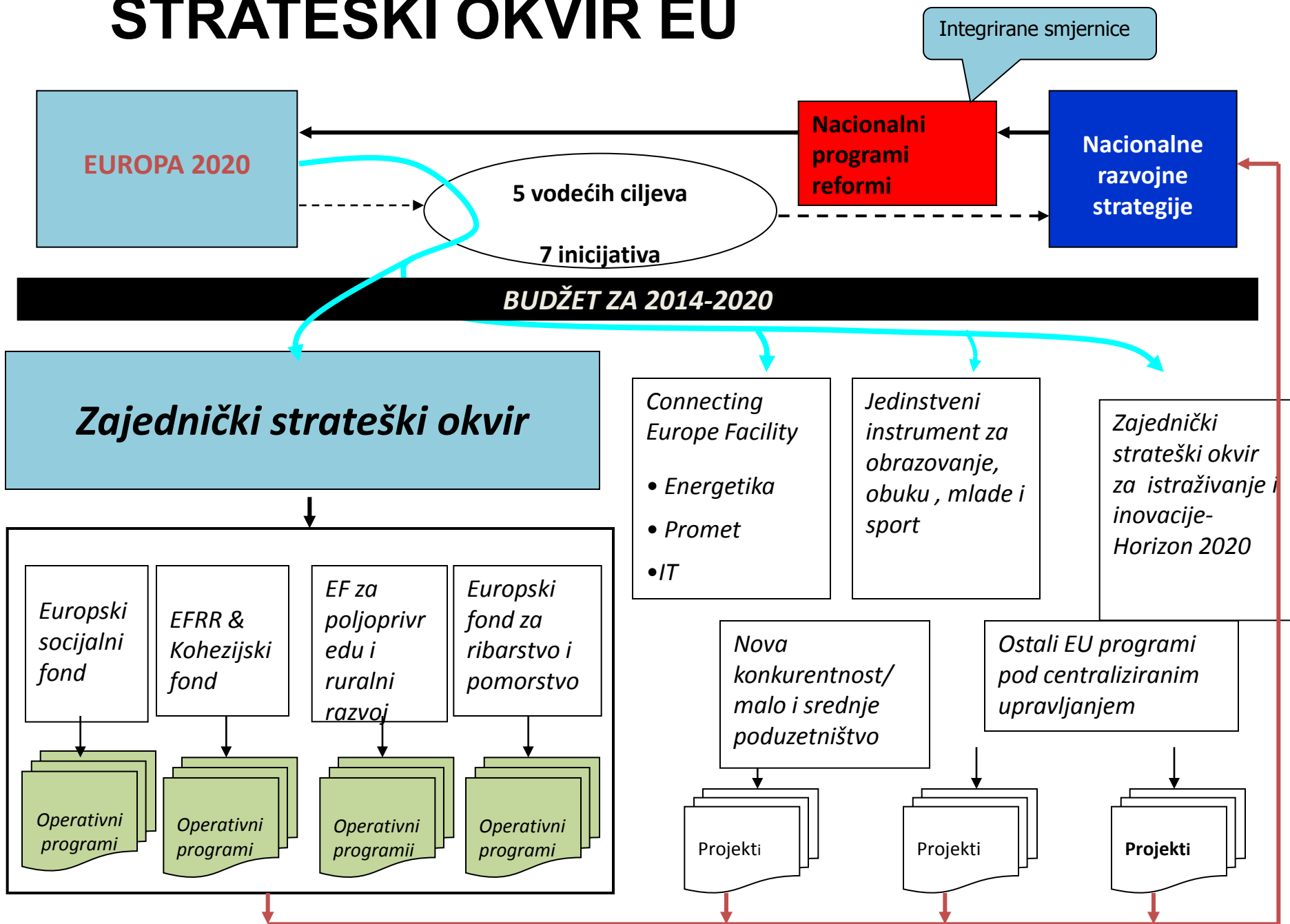
**EUROPSKI
SOCIJALNI
FOND**

**EUROPSKA
INVESTICIJSKA
BANKA**

FOND ZA POLJOPRIVREDU

FOND ZA RIBARSTVO

STRATEŠKI OKVIR EU

TEMATSKIH PRIORITETA – EUROPA

1. istraživanje, tehnološki razvoj & inovacija
2. informacijske i komunikacijske tehnologije
3. konkurentnost malog i srednjeg poduzetništva, poljoprivrednog sektora te sektora ribarstva i akvakulture
4. ekonomija temeljena na niskim emisijama CO₂ u svim sektorima
5. prilagodba klimatskim promjenama, prevencija te upravljanje rizicima
6. zaštita okoliša & učinkovitost resursa
7. održivi promet te uklanjanje uskih grla na ključnoj infrastrukturi prometne mreže
8. zapošljavanje & mobilnost radne snage
9. socijalno uključivanje i borba protiv siromaštva
10. obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje
11. institucionalni kapaciteti & učinkovita javna uprava

TEMATSKA KONCENTRACIJA

EFRR

- **U razvijenijim i tranzicijskim regijama:**
 - Najmanje 80% od ukupnog iznosa za energersku učinkovitost i obnovljive izvore energije, istraživanje i razvoj i konkurentnost SME-a
- **U slabije razvijenim regijama:**
 - Najmanje 50% od ukupnog iznosa za energersku učinkovitost i obnovljive izvore energije, istraživanje i razvoj i konkurentnost SME-a

Ukupno 5% na održivi urbani razvoj

ESF

- **Minimalni budžetski udjeli za ESF:**
 - 25% za slabije razvijene regije
 - 40% za tranzicijske regije
 - 52% za razvijenije regije
- **Ukupno 20% of ESF posvećeno aktivnostima za socijalnu uključenost**

NAČELA KOHEZIJSKE POLITIKE

Partnerstvo (na više razina)

- Uvid u stanje na terenu, prijedlozi mjera, obrazovanje i informiranje, *ownership* → brojnost i kvaliteta projekata

Usmjerenost na rezultate

- *Performance framework*; zajednički indikatori uspješnosti

Nadodavanje

- Nacionalna sredstva se ne zamjenjuju onima iz EU
- EU sredstva mogu iznositi do 4% nacionalnog BDP-a

SPECIFIČNOSTI U SLUČAJU RH

- očekivani ulazak RH u EU 1. srpnja 2013. godine (zadnjih 6 mjeseci FP 2007.-2013.)
- pomoć iz strukturnih fondova i kohezijskog fonda kao kontinuitet pretpristupnog programa IPA → **jedinstveni operativni programi** za razdoblje 2007-2013 (objedinjeni izvori sufinanciranja)
- važnost apsorpcije sredstava → alokacija (N+3!) koncentracija na ograničen broj područja s dobro pripremljenim projektima
- Postojeća podjela NUTS II

UGOVOR O PRISTUPANJU REPUBLIKE HRVATSKE EU - ČLANAK 33

- u okviru Strukturnih i kohezijskih fondova u 2013. za Hrvatsku će se rezervirati alokacija od **449,4 milijuna EUR** (po tekućim cijenama) odobrenih sredstava
- jedna trećina alokacije iz stavka 1. rezervirana je za Kohezijski fond

PREDUVJETI ZA KORIŠTENJE STRUKTURNIH INSTRUMENTATA

**PRIPREMLJENI STRATEŠKI
DOKUMENTI**

PRIPREMLJENI PROJEKTI

**ODGOVARAJUĆI
ADMINISTRATIVNI KAPACITETI**

**STRATEŠKE SMJERNICE
ZAJEDNICE 2007.-2013.**

**STRATEGIJA
VLADINIH PROGRAMA /
NACIONALNE SEKTORSKE
STRATEGIJE**

**STRATEŠKI OKVIR ZA
RAZVOJ 2006. – 2013.**

EU KOHEZIJSKA POLITIKA

**KOHEZIJSKI
FOND**

**EUROPSKI FOND
ZA REGIONALNI
RAZVOJ**

**EUROPSKI
SOCIJALNI
FOND**

NACIONALNI STRATEŠKI REFERENTNI OKVIR

**OPERATIVNI PROGRAM
PROMET
159,8 MEUR**

**OPERATIVNI PROGRAM
OKOLIŠ
140 MEUR**

**OPERATIVNI PROGRAM
REGIONALNA
KONKURENTNOST
78,4 MEUR**

**OPERATIVNI PROGRAM
RAZVOJ LJUDSKIH
POTENCIJALA
60 MEUR**

KAKO SE RH PRIPREMA?

- učinkovito korišćenje programa IPA
- programiranje (planiranje) sredstava- proces programiranja za SF 2014-2020 je u tijeku!
- priprema zalihe projekata (naglasak na velikim projektima)
- (jačanje institucija nadležnih za pripremu i provedbu strateških dokumenata, programa i projekata)
- sustavno informiranje dionika
- učenje na iskustvima (novih) država članica

STRUKTURNI FONDOVI - IZAZOVI

- priprema i provedba u potpunosti prelaze na državu članicu
- znatno veća sredstva na raspolaganju (osiguranje nacionalnog sufinanciranja – privatnog&javnog)
- procedure prema nacionalnom Zakonu o javnoj nabavi
- načelo povrata već uložених sredstava po ispostavljenim računima (*ex post* financiranje)
- N+3→N+2 pravilo (sredstva će trebati kvalitetno potrošiti u kraćem roku)

Hvala na pažnji!

